



د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

د پلټنې عالي اداره

اداره عالی تفتیش

معاونیت در امور تفتیش عملکرد و تکنالوژی معلوماتی

ریاست عمومی تفتیش عملکرد و تفتیش خاص

ریاست تفتیش فورنسیک و تفتیش خاص

مدیریت اجرائیه



شماره: ۴۷۴۰  
۱۹۷۶  
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۱/۱۹

ابلاغیه  
 اطمینانیه  
 عادی  
 محرم  
 عاجل

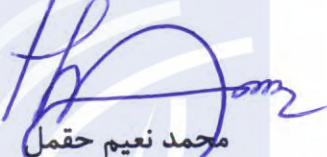
به ریاست محترم عمومی اداره امور ریاست جمهوری ا.ا.ا

**موضوع: گزارش بررسی چگونگی تست مواد نفتی توسط شرکت (TCRC)**

به اساس هدایت شماره (۲۰۱۷) مؤرخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۷ مقام عالی ریاست جمهوری ا.ا.ا به اداره عالی تفتیش وظیفه سپرده شد تا چگونگی تست مواد نفتی توسط شرکت (TCRC) و شفافیت در پروسه عقد قرارداد و چگونگی ظرفیت تخنیکي و منابع بشري این شرکت را در بنادر کشور مورد بررسی و تفتیش قرار داده و از نتیجه گزارش ارایه نماید.

اینک گزارش بازرسی این اداره طی (۲۷) ورق غرض اجراءات بعدی به آن ریاست محترم تقدیم است.

با احترام

  
محمد نعیم حقل  
رئیس اداره عالی تفتیش

PAJHWOK  
Afghan News



دولت جمهوری اسلامی افغانستان  
اداره عالی تفتیش



معاونیت در امور تفتیش عملکرد و تکنالوژی معلوماتی  
ریاست عمومی تفتیش عملکرد و تفتیش خاص  
ریاست تفتیش فرانسیک و تفتیش خاص



گزارش تفتیش

نحوه عقد قرارداد با شرکت تی سی آر سی

---

## فهرست عناوین

- 1.....مقدمه
- 2.....اهداف تفتیش
- 2.....حدود تفتیش
- 3.....روش تفتیش
- 3.....معیار های تفتیش
- 3.....یافته ها و نظریات هیئت تفتیش
- 25.....خلاصه کاستی ها در نحوه عقد قرارداد با شرکت تی سی آر سی
- 26.....خلاصه پیشنهادات
- 27.....نتیجه گیری



یکی از مکلفیت های اداره ملی ستندرد تطبیق ستندرد ها بالای اجناس و کالای های وارداتی و اجناس و کالاهای تولیدی داخلی بوده تا از توریید و تولید کالای بی کیفیت که باعث هدر رفتن منابع مالی، زیان برای مستهلکین و آلوده شدن محیط زیست و سایر پدیده های منفی میگردد جلوگیری به عمل آمده باشد.

در سال ۱۳۸۹ نسبت نبود ظرفیت های کاری و تخنیکی برای تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع، شورای محترم وزیران به اداره ملی ستندرد وظیفه سپرد تا ظرفیت سازی امور مربوط به تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع اداره ملی ستندرد را با یک کمپنی بین المللی قرارداد نماید. به همین اساس، بعد از طی مراحل تدارکاتی قرارداد تست کیفی مواد نفتی و آموزش تخنیکی پرسونل اداره ملی ستندرد برای مدت ۵ سال با کمپنی جیوکیم میدل ایست (Geo Chem Midle East) عقد قرارداد صورت گرفت. مطابق این قرارداد دستگاه و تجهیزات لابراتواری در بنادر کشور (حیرتان، تورغندی، اسلام، قلعه، میل ۷۸، فراه، نیمروز و تورخم) حین ختم قرارداد از کمپنی جیوکیم به اداره ملی ستندرد انتقال گردیده ولی حین انتقال آنها به اداره ملی نورم و ستندرد، قیمت آن را کمپنی جیوکیم نظر به بیجک های دست داشته در حدود شش ملیون دالر آمریکایی تعیین نموده در حالیکه ازین دستگاه ها برای مدت ۵ سال استفاده متواتر صورت گرفته بود ولی استهلاکات و سایر موارد که بالای کاهش قیمت آنها تاثیر گذار بوده در نظر گرفته نشده است.

قبل از آن که قرارداد با کمپنی جیوکیم ختم گردد، اداره تنظیم نفت و گاز ایجاد گردید و امور تست کیفی مواد نفتی به آن اداره تعلق گرفت. اما نسبت نبود ظرفیت کاری امور تست مواد نفتی و گاز مایع در آن اداره، امور تست مواد نفتی و گاز مایع تحت نظارت اداره تنظیم نفت و گاز توسط تصدی مواد نفتی و گاز مایع انجام میگردید. اما به اساس فیصله شماره

(۳۵۲۱) مورخ ۱۳۹۸/۷/۱۸ کمیسیون محترم تدارکات ملی، امور مربوط به تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع دوباره به اداره ملی ستندرد محول گردید که برای مدت حدوداً (۱۴) ماه تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع در بنادر کشور توسط اداره متذکره صورت میگرفت و تمام عواید حاصله از این بابت (صد فیصد) که اضافه از مبلغ (۷۲۴۱۹۱۹۳۵) میرسید به حساب عواید دولت واریز گردیده که یک منبع خوب تمویل بودجه دولت بشمار میرفت.

برعلاوه مطابق فیصله فوق الذکر، پروسه قرارداد تست مواد نفتی و گاز مایع با یکی از کمپنی های بین المللی و ظرفیت سازی اداره تنظیم نفت و گاز برای مدت ۱۸ ماه هدایت داده شد اما متأسفانه شرطنامه طوری تهیه گردید که مکلفیت های حقوقی، جبران خساره و جرایم نقدی ناشی از عدم توانمندی بر آورده شدن اهداف قرار داد منجانب قراردادی در آن مشخص نگردیده، برعکس در شرطنامه و قرارداد نسبت به منافع دولت و مردم افغانستان منافع نهاد قرارداد گیرنده زیادتیر تسجیل گردیده است.

قابل ذکر است که از مطالعه اسناد چنین پنداشته میشود که در شرط نامه ظرفیت ها و مشخصات یکی از شرکت ها زیاد تر گنجانیده شده تا کمپنی مورد نظر به صورت سهل برنده گردد. همچنان در شرطنامه و قرار داد تعدیلات که صورت گرفته است نسبت به منافع دولت منفعت داوطلب برنده بیشتر میباشد.

باید متذکره شد که در طی مراحل قرارداد و تطبیق شرطنامه مشکلات و خلاهای زیاد موجود بوده، در مورد معلومات دقیق به کمیسیون محترم تدارکات ملی از جانب اداره تدارکات ملی تصریح نگردیده در خلاهی معلوماتی مقامات کمیسیون تدارکات ملی، قرارداد با کمپنی TCRC به مدت پنج سال عقد گردیده و از ظرفیت های کاری اداره ملی ستندرد که الی طی مراحل قرارداد و سپردن لابراتوارهای مواد نفتی در بنادر به کمپنی TCRC امور تست مواد نفتی و گاز مایع را در بنادر کشور بدون هیچ نوع

شکایات ادارات ذیربط دولتی و وارد کنندگان مواد نفتی انجام مینمود نظر به قراین مشخص می شود که از نحوه طی مراحل قرارداد و اجراءات صورت گرفته با مشکلات تخنیکي زياد، مقام عالی ریاست جمهوری در جریان قرارداد شده است. از اثر عقد قرارداد با کمپنی TCRC طی مدت قرارداد، میلیونها دالر آمریکایی منابع مالی کشور حیف گردیده که مبلغ هنگفت آن به خارج انتقال میگردد چنانچه با عواید بدست آمده در مدت محدود چند ماه قرارداد، میتوان اداره ملی ستندرد و یا اداره تنظیم نفت گاز افغانستان را به طوری عالی توسط مدرن ترین دستگاه تجهیز نموده و بااستخدام یک یا دو مربی از کشور های دارای ظرفیت تخنیکي در بخش تست کیفی مواد نفتی، گاز مایع و منابع بشری ادارات ذیربط را به وجه احسن ظرفیت سازی نمود.

#### اهداف تفتیش

تطبیق هدایت ۲۰۱۷ مورخ ۲۷-۵-۱۳۹۹ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان که از اثر نامه نمبر ۱۳۵ مورخ ۷ اسد سال ۱۳۹۹ اتحادیه سراسری شرکت های نفت و گاز افغانستان و مکتوب نمبر ۶۲۸۱ مورخ ۱۳۹۹/۶/۳ ریاست تعقیب تعهدات، هدایات، اوامر، احکام و فرامین معاونیت نظارت حراست از قانون ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری به اداره عالی تفتیش موصلت ورزیده و ذریعه صلاحیت نامه نمبر ۱۶۷۰ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۱ اداره عالی تفتیش هیئت موظف معرفی گردیده تا تطبیق هدایت مقام عالی را که شامل "چگونگی شفافیت ورعایت اسناد تقنینی در طی مراحل عقد قرارداد کمپنی TCRC، چگونگی اجراءات کمپنی TCRC در قسمت کنترول کیفیت و قیمت گذاری لابراتوار مواد نفتی ظرفیت های زیر بنایی و تخنیکي و منابع بشری توسط کمپنی TCRC چگونگی اجراءات اداره ملی ستندرد در قسمت نظارت از تطبیق کمپنی TCRC چگونگی مدیریت و کنترول کیفیت مواد نفتی" میباشد را تفتیش نموده و گزارش آن را به مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان ارائه نماید.

#### حدود تفتیش

در بررسی فوق که مطابق هدایت مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان صورت میگردد حدود تفتیش شامل موارد ذیل میباشد.

۱- تطبیق رعایت قوانین مقررات و اسناد تقنینی در پروسه طی مراحل تدارکاتی قرارداد.

۲- چگونگی تطبیق مواد شرطنامه و قرارداد.

۳- چگونگی تطبیق مواد قرارداد و نظارت آن بالای کمپنی قراردادی از جانب اداره ملی ستندرد.

۴- چگونگی سرمایه گذاری کمپنی TCRC مطابق مواد قرارداد و شرطنامه.

۵- چگونگی در اختیار قراردادن دستگاه ها و ماشین آلات لابراتواری به ارزش شش میلیون دالر جهت استفاده کمپنی از جانب اداره ملی ستندرد.

۶- چگونگی تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع توسط قراردادی و اداره ملی ستندرد.

## روش تفتیش

برای انجام این تفتیش هیئت از شیوه های ذیل استفاده نموده است:

- 1- جلسه با هیئت رهبری و مسوولین مربوطه اداره ملی ستندرد، شرکت (تی سی آر سی).
- 2- درخواست معلومات بصورت کتبی و شفاهی.
- 3- مطالعه اسناد پروسه تدارکاتی قرارداد با شرکت تی سی آر سی
- 4- بازدید از بنادر حیرتان، اسلام قلع و تورغندی
- 5- کسب معلومات از اداره تدارکات ملی در رابطه نحوه عقد قرارداد با شرکت تی سی آر سی

## معیار های تفتیش

- ۱- قانون تدارکات
- ۲- طرز العمل تدارکات
- ۳- قانون شرکت های محدودالمسئولیت
- ۴- قانون مالیات بر عایدات
- ۵- مواد شرط نامه قرارداد
- ۶- مواد قرارداد

## یافته ها و نظریات هیئت تفتیش

مشاهده (1): اغوا در اخذ جواز و درج فعالیت سکتور لابراتوری در جواز

PAJHWOK  
Afghan News

معیار: ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری وزارت تجارت در مکتوب 6638 مورخ 1397/5/16 عنوانی اداره تدارکات ملی متذکره گردیده است. " نمایندگی شرکت TCRC کارمندان این اداره را در اغوا قرار داده و مسوولین بخش مربوطه سهواً موضوع فعالیت لابراتوری را در جواز آنها درج نموده است."

ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری وزارت تجارت مطابق طرز العمل کاری خویش ذریعه مکتوب 11236 مورخ 1398/4/22 به ارتباط فعالیت خدمات لابراتوری مواد نفتی TCRC طالب موارد ذیل معلومات گردیده است:

" کمپنی متذکره فعالیت خویش را در سکتور خدمات لابراتوری مواد نفتی آغاز نموده است یاخیر."

" آیا به ایجاد نمایندگی شان در در سکتور خدمات لابراتوری موافقه دارید یا خیر."

یافته

1- کمپنی TCRC افغانستان جواز فعالیت خویش بتاريخ ۱۳۹۷/۵/۱۰ از ریاست جوازنامه های ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری بدست آورده است.

ریاست عمومی ثبت مرکزی طی مکتوب شماره ۶۶۳۸ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ عنوانی اداره تدارکات ملی که کاپی های آن به وزارت مالیه، وزارت زراعت، وزارت صحت عامه، اداره ملی ستندرد و ریاست عمومی مواد نفتی و گاز مایع صادر گردیده به ارتباط جواز شرکت مطلب آتی را تذکر داده است :

"اخیراً نمایندگی شرکت TCRC کشور امارات که در عرصه صادرات و واردات تجاری فعالیت داشته اسناد مبنی بر نمایندگی کمپنی متذکره به ریاست ثبت مرکزی و مالکیت فکری ارائه نموده و جواز خویش را مطابق مکتوب ۴۷۹۸۱ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰ بدست آورده، بعداً اسناد مربوطه ایشان مورد بررسی قرار گرفت مشخص گردید که نماینده شرکت TCRC کارمندان این اداره را در اغوا قرار داده و مسئولین بخش مربوطه موضوع فعالیت لابراتواری را در جواز فعالیت آن ها درج نمود که عمل متذکره یک اشتباه کاری بوده، بناء شرکت متذکره واجد شرایط عرضه خدمات لابراتواری در افغانستان نمی باشد."

همچنان در گزارش ریاست امور حقوقی ریاست محترم دفتر مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان به استناد مکتوب ۱۱۲۷ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۲ وزارت تجارت و صنعت چنین تحریر گردیده است :

"نمایندگی شرکت محترم TCRC کشور امارات متحده عربی که در عرصه صادرات و واردات تجاری فعالیت داشته اسناد را مبتنی بر ثبت نمایندگی کمپنی متذکره به بخش مربوطه وزارت تجارت و صنعت ارائه داشته که اشتباهها در جواز صادر شده برای آن ها سکتور لابراتواری و تست مواد نفتی و غذایی درج گردیده، اکنون شرکت متذکره خواهان تجدید جواز خویش بخصوص در ارتباط به تست لابراتواری مواد نفتی گردیده است و در زمینه از راه های مختلف به شمول فشار سیاسی بر رهبری وزارت خواهان ایضاً سکتور تست لابراتواری مواد نفتی و غذایی در تمدید جواز مربوطه میباشد. بطور مثال از تماس اشخاص از کشور ایالات متحده امریکا و مراجعه ۲۵ تن از وکلای شورای ولایتی ولایات مختلف همراه فتح خان مظلوم یار رئیس شرکت متذکره و اعمال فشار آن ها و حتی به نحوی به تشنج کشیدن جلسه با وکلای متذکره" تحریر گردیده است.

2- یک مکتوب تحت شماره (۱۲۰۳) مورخ ۱۳۹۸/۴/۲۴ که دارای لوگوی آمریت تدارکات اداره ملی ستندرد میباشد عنوانی ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری به امضای محترم صدیق الله نورزی سرپرست ریاست دفتر اداره ملی ستندرد صادر گردیده است و در رابطه به موافقه لابراتوار برای نمایندگی TCRC افغانستان به جملات ذیل موافقه صورت گرفته است:

"نظر به فیصله (۳۰۰۴) مورخ ۹ جدی ۱۳۹۷ جلسه شماره (۱۵۷) کمیسیون محترم تدارکات ملی، پروژه تست کیفیت مواد نفتی و گاز مایع به شرکت TCRC منظور گردید. در مورد ایجاد نمایندگی لابراتواری مواد نفتی و گاز مایع نظر به ارزیابی هیئت موظف و فیصله کمیسیون محترم تدارکات ملی موافقت داریم."

طوریکه دفاتر سیستم دیتابیس آمریت اسناد اداره ملی ستندرد مشاهده گردید در فایل مربوطه مینوت مکتوب متذکره موجود نبوده و در سیستم دیتابیس آن نیز خانه مکتوب متذکره سفید و فاقد دیتا میباشد. همچنان ستون خلص مطلب کتاب صادره و وارده آمریت دفتر اداره ملی ستندرد توسط ادویه غلطی پاک گردیده و بعداً مطلب دیگر در آن درج شده است. مکتوب متذکره طور واهی (بدون ثبت و راجستر) به ریاست مالکیت های فکری جهت درج فعالیت تست لابراتواری مواد نفتی و گاز مایع در جواز کمپنی TCRC ارسال گردیده است.

قابل ذکر است کدام هیئت بمنظور ارزیابی لابراتوار های مواد نفتی کمپنی TCRC تعیین نگردیده، نظر و گزارش آن موجود نمی باشد و نیز کمپنی TCRC افغانستان در سال ۱۳۹۸ عدم فعالیت دارد و به اساس مکتوب فوق برای کمپنی TCRC افغانستان خدمات لابراتواری مواد نفتی و گاز مایع درج جواز گردیده است که در نتیجه ریاست جواز نامه ها به فریب کاری اداره ملی ستندرد و کمپنی TCRC اغوا گردیده است.

## سفارش

- ۱- ریاست جواز نامه های ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت های فکری در آینده اسناد ارائه شده را به ارتباط اخذ و تجدید جواز را طور جدی ارزیابی نموده در قسمت صدور آن اقدامات قانونی را مرعی دارند.
- ۲- اغوا ، فشار های سیاسی و ارسال مکتوب بدون ثبت و راجستر از جانب نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

## مشاهده (2): صدور اجازه نامه بعد از تاریخ آفرگشایی

معیار: نمایندگی های کمپنی های معتبر بین المللی در کشور دومی زمانی نمایندگی قانونی آنها پنداشته میشود که بین کمپنی اصل مادر و نماینده ایشان نامه عقد نموده باشد در آن شرایط و تعهدات اندازه سرمایه گذاری هر کدام جانبین درج شده باشد از جانب ادارات دولتی ذیربط ثبت و راجستر شده باشد.

یافته: بتاريخ ۲۰۱۸/۹/۳ مدت ۲۱ روز بعد از آفرگشایی (اجازه نامه) از جانب TCRC هند در مورد فعالیت به نمایندگی TCRC افغانستان صادر گردیده است، در حالیکه اصولاً ایجاب می نمود که اجازه نامه قبل از آفر گشایی ضمیمه اسناد آفر داوطلب می بود.

سفارش: اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد از عقد قرارداد با چنین کمپنی ها که با کمپنی مادر ارتباط یا تفاهم نداشته باشد جداً جلوگیری نموده و شامل پروسه آفرگشایی نگردد. موضوع فوق قابل پیگیری توسط نهادهای عدلی و قضایی می باشد.

## مشاهده (3): محدود سازی داوطلبان

الف: افزایش حجم توانمندی مالی داوطلبان در شرطنامه

معیار: فقره ۴ حکم هفدهم طرز العمل تدارکات چنین مشعر است:

"تعیین معیار های اهلیت توسط اداره نباید بمنظور محدود سازی اشتراک داوطلبان و یا عدم رقابت صورت گیرد."

میزان توانمندی مالی در ضمیمه شماره ۵ طرز العمل تدارکات چنین صراحت دارد:

"اندازه توانمندی مالی لازم جهت اجرای قرارداد در تمام انواع تدارکات ( اجناس، خدمات غیر مشورتی و امور ساختمانی) که میعاد اكمال تطبیقاً اجرا یان بیشتر از یک سال باشد با استفاده از فورمول ذیل تعیین و درج شرطنامه مربوطه میگردد.

$$LA=V/T*(3 الی 4)$$



اندازه توانمندی مالی: LA

قیمت تخمینی تدارکات اجناس، خدمات غیر مشورتی و امور ساختمانی: V

تطبيق معیاد قرارداد به ماه: T

ضریب فورمول فوق می تواند نظر به جدول پرداخت ها و اندازه پیش پرداخت پیش بینی شده در قرارداد از (۳ الی ۴) تعیین گردد. در صورتیکه مقدار تعیین شده توانمندی مالی مورد نیاز توسط فورمول از (۲۵) فیصد قیمت تخمینی اجناس، خدمات غیر مشورتی و امور ساختمانی تجاوز نماید، اندازه توانمندی مالی ۲۵ فیصد قیمت تخمینی در نظر گرفته شود."

نظر به حجم مالی قرارداد مطابق فورمول فوق اندازه توانمندی مالی در حدود مبلغ (۴۰۰۰۰۰) چهارصد هزار دالر آمریکایی میگردد.

**یافته:** توانمندی مالی در شرایط قرارداد مبلغ ۱۰ میلیون دالر آمریکایی درج گردیده است که خلاف معیار فوق بوده محدود سازی و زمینه عدم رقابت برای سایر داوطلبان که خواهش اشتراک را داشته اند به شمار میرود، نظر به فورمول متذکره اندازه توانمندی مالی ۲۵ برابر اضافه از فورمول فوق در شرطنامه درج گردیده است.

**سفارش:** موضوع از طریق نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

ب: تعیین تضمین آفر اضافه از نورم

**معیار:** ماده ۲۸ قانون تدارکات داوطلب مکلف به ادای تضمین آفر گردیده و فقره اول و دوم حکم (۷۷) طرزالعمل تدارکات در مورد تضمین آفر چنین صراحت دارد:

فقره ۱ " اداره به منظور مکلف نمودن داوطلبان در اجرای شرایط مندرج شرطنامه و عدم تسلیمی آفرهای غیر مسئول مطابق ماده ۲۸ قانون تضمین آفر را از داوطلبان در شرطنامه صادره مطالبه مینماید."

فقره ۲ حکم ۷۷ طرزالعمل تدارکات ذیلا مشعر است:

"مقدار تضمین آفر به حیث مبلغ معین نه بصورت فیصدی در شرطنامه درج میگردد، این مبلغ میتواند میان ۲ تا ۵ فیصد قیمت تخمینی تدارکات باشد."

#### یافته

در شرطنامه قرارداد قیمت تخمینی تدارکات مبلغ (4900000) چهار میلیون و نه صد هزار دالر آمریکایی سرمایه گذاری روی تجهیزات و اعمار ساختمان های لابراتوار در بنادر تخمین گردیده و مبلغ (1100000) یک میلیون یکصد هزار دالر آمریکایی برای انتقالات وانستالیشن(نصب) دستگاه که جمعا مبلغ 6 (شش) میلیون دالر را احتوا میدارد، در صورت که قیمت تخمینی تدارکات به بلندترین فیصدی ۵ فیصد تعیین شود، تضمین آفر مبلغ (300000)دالر میشود اما در شرط نامه مبلغ (500000)دالر درج گردیده که یک نوع محدود سازی برای اشتراک داوطلبان علاقمند محسوب شده میتواند.

سفارش: موضوع از جانب ادارات عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد و در آینده اداره ملی ستندرد ، تدارکات ملی و ادارات ذیربط در تطبیق احکام قوانین و طرز العمل ها توجه جدی نمایند.

#### مشاهده (4): نداشتن تجربه کاری و تجربه مشابه

الف: کافی نبودن حجم معاملات سالانه

معیار: تجربه مشابه در شرطنامه چنین درج شده "تاسیس و مدیریت حداقل سه لائبراتور مشابه این قرارداد از لحاظ ماهیت و پیچیدگی تکنیکی در خلال ۵ سال اخیر منحصیث قراردادی و یا قراردادی فرعی که عواید هر یک از لائبراتور های متذکره مبلغ(500000) پنجصد دالر آمریکایی می باشد."

"حد اقل حجم معاملات سالانه اجرا شده داوطلب در یکی از پنج سال اخیر مبلغ ۳,۶ میلیون دالر آمریکایی میباشد."

"تجارب عمومی در تاسیس لائبراتور های مشابه به این پروژه منحصیث قراردادی یا قراردادی اداری."

#### یافته

کمپنی TCRC اصلی هند طی فورم تحت عنوان (Specific Experience) مورخ ۱۲ اگست ۲۰۱۸ در جدول مبلغ (1993810) دالر آمریکایی را منحصیث عواید مجموعی قرارداد ارائه نموده است. اما مشخص نگردیده چه مقدار عواید متذکره از تست مواد نفتی توسط کمپنی TCRC کسب گردیده، برعلاوه در جدول متذکره عواید کمپنی و دو نمایندگی کمپنی TCRC که در کشور هند موقعیت دارد درج گردیده است.

۱- از جمله مبلغ (1700225) دالر آمریکایی عاید اصل کمپنی مادر، مبلغ (188749) دالر آمریکایی مربوط لائبراتور ممبی (Mumbai) و مبلغ (104836) دالر آمریکایی مربوط (Visakhapatnam) می باشد که در اینصورت دواب لائبراتور معرفی شده از سه باب لائبراتور تجربه مشابه، عواید مبلغ پنجصد هزار دالر آمریکایی را تکمیل کرده نتوانسته قابل ذکراست کمپنی مادر در کشور هند موقعیت دارد اما اسناد متذکره از جانب نمایندگی آن در کشور امارات که فعالیت غیر لائبراتوری دارد صادر گردیده که سوال برانگیز میباشد.

۲- در فورم (Turnover Certificate) که از جانب کمپنی تفتیش BGM در جدول فعالیت مالی درج گردیده جمعا مبلغ (3893437) دالر آمریکایی مورد تفتیش قرار گرفته در قسمت صحت و سقم آن از جانب هیئت ارزیابی اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی کسب معلومات صورت نگرفته است.

#### سفارش

۱- اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی حین ارزیابی اسناد شرکت ها بدون غفلت و سهل انگاری و جانب داری اجراءات قانونی را مرعی دارند.

۲- مسوولین مربوطه قابل پیگیری از جانب نهادهای عدلی و قضایی میباشند.

#### ب: نداشتن تجربه کاری چهار ساله

معیار: در ماده دوازدهم تسجیل یافته دربخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه " تجربه کاری مشابه برای داوطلبان واجد شرایط مدت چهار سال تعیین گردیده است."

#### یافته

به ملاحظه جواز TCRC افغانستان بتاريخ ۱۳۹۷/۵/۱۰ مصادف به ۲۰۱۸/۸/۱ جواز خویش را از ریاست جواز نامه وزارت تجارت بدست آورده است و آفرگشایی بتاريخ ۲۰۱۸/۸/۱۲ صورت گرفته یعنی ۱۰ روز بعد از اخذ جواز کمپنی TCRC و همچنان نظر به اظهار نامه خودی کمپنی TCRC طی سالهای ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ عدم فعالیت بوده بدین اساس کمپنی TCRC در افغانستان در قسمت تست مواد نفتی و سایر فعالیت ها هیچ گونه تجربه کاری ندارد.

#### سفارش

۱- اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی در قسمت تجربه کاری داوطلبان بعد از علم آوری دقیق آن را مدار اعتبار قرار داده، در صورت موجودیت تجربه کاری آنگاه در شارت لست درج گردد.  
۲- موضوع از جانب ادارات عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

#### مشاهده (5): تعدیل گزنتی تجهیزات به ورننتی

معیار: مطابق بخش سوم، ماده ۱،۲ ارزیابی اقتصادی، فقره (C) شرطنامه "برای دستگاه ها و تجهیزات لابراتواری مدت ۱۵ سال گزنتی قید گردیده است."

یافته: به اساس تعدیل شماره سوم مورخ ۲۹ جولای ۲۰۱۸ گزنتی ۱۵ ساله به ورننتی ارائه شده از جانب فابریکه تولیدی برای تجهیزات داده شده تعدیل گردیده، که در این صورت بالای کارکرد دستگاه ها اطمینان کلی صورت گرفته نمیتواند و تعدیل فوق به نفع برنده میباشد نه به نفع دولت.

#### سفارش

۱- اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی در به میان آوردن تعدیلات در قرارداد و شرط نامه منافع ملی و استفاده موثر از دستگاه ها و تجهیزات را در نظر داشته ومنبعد در ترتیب شرطنامه از توجه جدی و معیارات علمی کار گرفته تا بعداً نیاز به تعدیلات موجود نباشد.

۲- علت تعدیل در قرار داد و شرطنامه قابل تعقیب و پیگیری عدلی و قضایی میباشد.

#### مشاهده (6): نبود سرتفیکیت ISO 9001 کمپنی TCRC افغانستان



معیار: در ماده دوازدهم تسجیل یافته دربخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه "داوطلب برنده باید دارای سرتفیکیت ISO 9001 باشد.

#### یافته

در اسناد ارائه شده سرتفیکیت ISO 9001 متعلق به TCRC افغانستان موجود نبوده و از جانب هم TCRC افغانستان در سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ عدم فعالیت را نشان داده و کدام لابراتوار فعال تجهیزات پرسونل فنی نداشته است تا به اساس فعالیت های لابراتواری بتواند سرتفیکیت ISO 9001 را از سازمانهای توزیع کننده (ISO) بدست آورد. قابل تذکر است، اسم نمایندگی افغانستان TCRC در لست نهاد های دارنده سرتفیکیت ISO 9001 کمپنی اصلی هند TCRC درج نمیباشد.

#### سفارش

- ۱- اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی در قسمت واجد شرایط بودن داوطلبان معیارات شرط نامه را جداً در نظر داشته و مطابق آن اجراات نمایند.
- ۲- مسوولین مربوطه از جانب نهاد عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

#### مشاهده (7): عدم تصحیح اشتباه محاسبوی در آفر

معیار: بند ۲ فقره ۲ حکم چهل و پنجم طرز العمل تدارکات چنین مشعر است: "تصحیح هر گونه اشتباه محاسبوی و از قلم افتادگی طبق روش مندرج شرطنامه."

#### یافته

- ۱- از ملاحظه و بررسی آفر ارائه شده کمپنی TCRC به مشاهده رسید که حجم پولی سرمایه گذاری در قرارداد مبلغ (5408672) دالر آمریکایی درج گردیده ولی در اطلاعیه قرارداد مبلغ (5556261) دالر آمریکایی درج گردیده است که تفاوت مبلغ (147582) دالر آمریکایی بین دو رقم را نشان میدهد.
- ۲- کمپنی TCRC در آفر ارائه شده قیمت تجهیزات لابراتواری، انستالیشن، کالیبریشن و اعمار تعمیرات لابراتوارها در بنادر هفت گانه را جمعاً مبلغ (5408672) دالر آمریکایی درج نموده است. از اثر میزان رسی هیئت بر ملا گردید که قیمت مجموعی اقلام فوق الذکر مبلغ (5661259) دالر آمریکایی میگردد. مبلغ (252587) دالر آمریکایی کمتر از قیمت جزوار تجهیزات لابراتواری درج گردید است. هیئت ارزیابی اداره ملی ستندرد و کارمندان بخش های مربوطه اداره تدارکات ملی در مورد تصحیح ارقام متذکره توجه نه نموده اند.

## سفارش

اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی منبع در قسمت سنجش، محاسبه ارقام و میزان رسی دقت لازم را انجام دهند و در صورتی که قرارداد ادامه یابد، میزان سرمایه گذاری (5661259) دالر آمریکایی در نظر گرفته شود.

### مشاهده (8): تعدیل در قیمت بیمه تجهیزات ، افراد و عدم عقد قرارداد به کمپنی های بیمه

معیار: در ضمیمه شماره سوم شرطنامه در فصل یا بخش بیمه پارت B بیمه ها ذیلا مشخص گردیده است:  
"خطرات بیمه نصب معادل ۱۱۰ فیصد قیمت پیشبینی شده در قرارداد که حدود ۱۱ میلیون دالر آمریکایی میگردد تعیین شده، در پارت C آن بیمه اشخاص ثالث مبلغ یکصد هزار دالر آمریکایی برای هر شخص و کارمندان انسا تعیین شده است."

## یافته

در جریان بررسی اسناد ملاحظه گردید در تعدیل ۱۱ جولای ۲۰۱۸ بیمه سرمایه گذاری از ۱۱۰٪ به صد فیصد و بیمه شخص ثالث از یکصد هزار دالر آمریکایی برای هر شخص به شمول کارمندان انسا به مبلغ پنچصد هزار دالر آمریکایی برای تمامی لابراتوارهای بنادر هفتگانه و کارمندان انسا به نفع داوطلب برنده تعدیل گردیده که در مورد علت تعدیل متذکره اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی جواب قناعت بخش ارائه کرده نتوانست.  
همچنان در جریان بازرسی تفاهم نامه که بین کمپنی TCRC و یکی از کمپنی های معتبر بیمه عقد شده باشد موجود نبود و اداره ملی ستندرد در مورد چگونگی عقد و عدم عقد آن به هیئت معلومات ارائه کرده نتوانسته است.

## سفارش

- ۱- در آینده از تعدیلات غیر موجه که منفعت اداره در آن متصور نباشد جداً جلوگیری صورت گیرد و بیمه مطابق شرط نامه مدار اعتبار قرارداد شود.
- ۲- موضوع تعدیل از طریق نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

### مشاهده (9): تطبیق نشدن هدایت شماره (AOP-EPD۵۴۷) مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۳۰ مقام عالی ریاست جمهوری

#### اسلامی افغانستان

معیار: هدایت شماره (AOP-EPD۵۴۷) مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۳۰ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان بعد از مطالعه یادداشت شماره ۱۹۱۶ مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۷ ریاست اقتصاد ملی و بازسازی اداره امور چنین هدایت صادر فرموده اند:

۱- "لابراتوار های احداث شده توسط شرکت قراردادی به اداره ملی ستندرد منتقل و کار عملی لابراتوار توسط منابع بشری آن اداره انجام یابد."

۲- "دوام جیو کیم مورد قبول دولت و منافع ملت نیست، هوتکی صاحب اطمینان داده اند که شرکت های معتبر بین المللی اشتراک نموده اند با ایشان هماهنگی نمایند."

## یافته

۱- با آنکه در مورد فعالیت کمپنی جیو کیم هدایت صریح مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان موجود بوده اما با آنهم اداره ملی ستندرد، کمپنی جیو کیم را در پروسه داوطلبی شامل نموده و از کارکرد آن رضایت نشان داده برنده وانمود ساخته است. قابل تذکر است کمپنی جیو کیم چندین بار نسبت تخلفات از مواد قرارداد و اضافه ستانی ها از جانب ادارات حراست از قانون مورد بررسی قرار گرفته، نواقص و خلاهای کاری آن برملا گردیده و نیز یک مقدار پول بالای کمپنی جیو کیم قابل تحصیل دانسته شده است.

۲- از اینکه تعداد ۲۱ تن از پرسونل تخنیکي اداره ملی ستندرد مطابق قرار داد قبلی از طرف کمپنی جیو کیم تحت آموزش ارتقای ظرفیت قرار گرفته اند و در بنادر کشور بیش از یک سال نیز به شکل منظم و مستقل امور تست مواد نفتی را در بنادر حیرتان، اقینه، تورغندی، اسلام قلعه، میل ۸۷- فراه و شهر زرنج ولایت نیمروز انجام داده اند با آنهم تست کیفی مواد نفتی با کمپنی خارجی قرارداد گردیده که باعث انتقال ملیون ها دالر سرمایه کشور به خارج کشور میگردد.

## سفارش

اداره ملی ستندرد منافع ملی را در نظر داشته از امکانات و ظرفیت های موجود استفاده اعظمی صورت گیرد تا از طرفی جلو خروج اسعار از کشور گرفته شود و زمینه تمویل بودجه ملی و خودکفایی اقتصادی نیز مساعد گردد. در نیجه اجراء صورت گرفته مسوولین مربوطه باید مورد بازپرس قرار بگیرند.

## مشاهده (10): تعدیل تاریخ آفرگشایی

معیار: در ماده 26.1 ITB شرط نامه " تاریخ آفر گشایی ۲۱ جولای ۲۰۱۸ تعیین گردیده و بعداً در دوتعدیل تاریخ آفرگشایی بتاریخ ۱۲ اگست ۲۰۱۸ به تعویق افتاده است." همچنان مطابق ماده پنجم قانون شرکت های محدود المسئولیت "هیچ شرکت داخلی یا خارجی دارای مسئولیت محدود نمی تواند بدون داشتن جواز معتبر، معاملات و اعلانات تجاری را بعنوان شرکت دارای مسئولیت محدود در افغانستان انجام دهد."

## یافته

به اساس تعدیل شماره (۲) مورخ ۱۷ جولای ۲۰۱۸ تاریخ آفرگشایی به تاریخ ۱۵ اگست ۲۰۱۸ تعدیل گردیده که در تاریخ متذکره نیز آفر گشایی صورت نگرفته و به اساس تعدیل شماره (۴) مورخ اول اگست ۲۰۱۸ برای بار دوم تاریخ آفرگشایی به مدت 7 روز به تعویق افتاده است. در مورد تعدیل زمان آفرگشایی هیچ گونه دلیل قانونی موجود نبوده و به هیئت ارائه نگریده است. قابل ذکر است اداره ملی ستندرد به ارتباط تقاضای شرکت های داوطلب در جلسه قبل از آفرگشایی تعویق در تاریخ آفرگشایی را رد نموده و پروسه تدارکاتی را مهم دانسته شده اما بعداً بدون هیچ دلیل قانونی آفرگشایی از جانب اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی به تعویق افتاده است.

از ملاحظه اسناد چنین بر می آید که آفر گشایی درست (۱۰) یوم بعد از اخذ جواز کمپنی TCRC صورت گرفته که در نتیجه زمینه برای اشتراک کمپنی TCRC در پروسه داوطلبی مهیا گردیده و اگر آفرگشایی به تاریخ ۲۱ جولای ۲۰۱۸ صورت میگرفت

کمپنی TCRC معیار شامل شدن در آفرگشایی را نداشت و همچنان مطابق ماده ۵ قانون شرکت های محدودالمسئولیت معاملات در افغانستان بدون اخذ جواز انجام داده نمیشود.

## سفارش

- 1- اداره ملی ستندرد واداره تدارکات ملی حین ترتیب شرط نامه تاریخ آفرگشایی را نهایت دقیق تعیین نمایند تا از بابت تعدیل تاریخ، زمینه های فساد اداری به وجود نیاید.
- 2- اشخاص ذیدخل نظر به اجراءات خویش قابل پیگیری از طریق نهاد های عدلی و قضایی میباشد.

## مشاهده (11): عدم نشر اطلاعیه عقد قرارداد

معیار: فقره سوم حکم هشتاد و دوم طرزالعمل تدارکات چنین مشعر است:

" اداره تدارکات بعد از تصمیم امر اعطا مبنی بر اعطای قرارداد، اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد مندرج ماده چهل و سوم قانون را نشر نماید."

فقره سوم حکم هشتاد و چهارم طرزالعمل تدارکات چنین صراحت دارد:

"میعاد اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد از تاریخ نشر آن الی هفت روز تقویمی می باشد."

مطابق فقره ۳ ماده چهل سوم قانون " اداره نمیتواند الی سپری شدن هفت روز تقویمی بعد از نشر اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد و یا رسیدگی به اعتراضات داوطلبان پیشنهاد تصمیم اعطای قرارداد را به کمیسیون تدارکات ملی ارجاع و یا قرارداد را عقد نمایند." همچنان فقره چهارم حکم متذکره ذیلا صراحت دارد:

"اداره مکلف است طبق فقره ۲ ماده چهل سوم قانون همزمان با نشر اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد، تمام داوطلبان اشتراک کننده را نیز رسماً مطلع سازد و یک نقل این اطلاعیه را در اختیار شان قرار دهد."

بند پنجم فقره ۲ حکم هشتاد چهارم نیز در مورد حکم نموده است:

"در اطلاعیه به وضوح تصریح گردد که این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نیست و الی ختم میعاد آن قرارداد عقد نخواهد شد."

## یافته

اداره محترم تدارکات ملی بدون اینکه جوانب قانونی و حقوقی چگونگی موضوع و مشکلات موجود در پروسه طی مراحل را به کمیسیون محترم تدارکات ملی تقدیم نماید، متأسفانه جلالتماب رئیس صاحب جمهور و اعضای محترم کمیسیون تدارکات ملی در خلای معلوماتی قرار داده شده در نهایت فیصله شماره ۳۷۴۳ مورخ ۱۱ قوس ۱۳۹۸ جلسه شماره ۲۰۶ در مورد عقد قرارداد با کمپنی TCRC اخذ گردید که چنین مشعر است:

- "اداره ملی تدارکات ملی گزارش ریاست دفتر ریاست جمهوری در رابطه این پروژه داوطلب برنده را بررسی و نتیجه را به کمیسیون ارائه نمود که تایید است."

- "اداره مکلف است که با داوطلب برنده شرکت (TCRC) در ظرف ۴ روز عقد قرارداد نماید و یک نقل آن را به اداره تدارکات ملی ارائه نماید".

اداره ملی ستندرد نیز بدون توجه به مشکلات قانونی و حقوقی مطابق هدایت فوق با شرکت TCRC قبل از سپری شدن مدت قانونی قرارداد عقد نموده است.

### سفارش

- ۱- اداره تدارکات ملی جزئیات قوانین و طرز العمل ها را به طور جزوار به سمع مقامات محترم کمیسیون تدارکات ملی برسانند.
- ۲- اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد در قسمت تطبیق مواد قانون تدارکات و طرز العمل تدارکات توجه جدی نمایند تا خلاف احکام و مواد قانون اجراءات صورت نگیرد.
- ۳- موضوع از جانب نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

### مشاهده (12): عدم تفتیش قیمت سامان آلات دستگاه ها

معیار: در ماده سیزدهم تسجیل یافته دربخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه سرمایه گذاری " برای احداث پروژه متذکره مبلغ شش میلیون دالر آمریکایی برای برنده قرارداد در قسمت تهیه و تدارک ماشین الات و تجهیزات لابراتوار نصب و انستالیشن تجهیزات کالبریشن دستگاه های اعمار تعمیرات ستندرد برای لابراتوار ها در بنادر هفت گانه تعیین نموده است مزید برآن در شرطنامه تصریح گردیده که اداره ملی ستندرد به ارزش ۶ میلیون دالر آمریکایی تجهیزات و دستگاه ای لابراتواری را در اختیار شرکت برنده قرار می دهد."

### یافته

در آفر ارائه شده کمپنی TCRC تصریح گردیده تجهیزات سامان آلات که از جانب قراردادی مطابق شرط نامه تهیه و تدارک میگرد، قیمت آن قابل تفتیش نمیباشد.

بدین معنی که قراردادی قیمت هر دستگاه را هر چند بیچک ارائه نماید مورد قبول اداره استندرد باید واقع گردد.

دستگاه ها و تجهیزات لابراتواری که در ختم قرارداد قبلی از طرف جیو کیم میدل ایست مطابق قرارداد عقد شده در اختیار اداره ملی ستندرد گذاشته شده قیمت واقعی آن بعد از استفاده پنج سال و چند ماه استهلاک و دیمود شدن (Demode) به قیمت روز از جانب اداره ملی ستندرد و کمپنی جیو کیم قیمت گذاری مجدد نگردیده است.

مطابق قرارداد قبلی که بین اداره ملی ستندرد و کمپنی جیو کیم میدل ایست عقد گردیده بود، جیو کیم مکلف به سرمایه گذاری ۱۰ میلیون دالر آمریکایی گردیده بوده در حالیکه کمپنی جیو کیم در طول فعالیت خویش مبلغ (6152949) دالر آمریکایی در قسمت تجهیزات انوایس ارائه نموده که قیمت واقعی الی اکنون از طرف اداره ملی ستندرد تثبیت نگردیده است. مطابق قرارداد عقد شده، کمپنی جیو کیم در ختم قرارداد مکلف به واگذاری ۶۰ فیصد سرمایه به اداره ملی ستندرد می باشد، که بدین اساس قیمت تجهیزات به هیچ وجه ارزش ۶ میلیون دالر آمریکایی را ندارد تا اداره ملی ستندرد آنرا در اختیار شرکت برنده قرار دهد.



## سفارش

اداره ملی ستندرد در قسمت قیمت گذاری اجناسی که از طرف کمپنی جیوکیم برای شان انتقال شده با در نظر داشت استهلاکات فرسایشی و استهلاکات خود به خودی (Demode) با درک مسئولیت های بعدی قیمت گذاری نماید و تفاوت از کمپنی جیوکیم تحصیل گردد.

### مشاهده (13): عدم تهیه و تدارک زمین

معیار: مطابق ماده دوم تسجیل یافته در (Part 2- Employers Requirement) شرط نامه داوطلب برنده مکلف گردیده. " تا در بنادر هفت گانه تعمیرات معیاری برای لابراتوارها اعمار نماید که قیمت آن ها مطابق به شرط نامه مبلغ (1,052,100) دالر آمریکایی تعیین شده و اداره ملی ستندرد مکلف به تهیه و تدارک موازی ( ۱۰۰۰ ) متر مربع زمین در هر بندر جهت اعمار تعمیرات لابراتواری میباشد که آن را جهت اعمار تعمیرات در اختیار داوطلب برنده قرار دهد."

### یافته

از انجائیکه تدارک زمین یک معضله جدی بوده، بناً اداره ملی ستندرد می بایست قبل از طی مراحل تدارکاتی پروژه احداث لابراتوارها و تست کیفی مواد نفتی، زمین را در بنادر هفت گانه کشور تدارک، مراحل خریداری و یا کسب آنرا انجام و نقشه ساختمانی آن را مطابق نیازمندی های فعلی و آینده برای مدت دست کم پنجاه سال توسط ادارات ذیربط دولتی و نهاد های خصوصی که در مورد مهارت دارد طراحی و به مرحله اتمام میرسانید و آن گاه موضوع اعمار ساختمان های لابراتوارها را در شرطنامه و قرارداد درج می نمود. در صورتی که اداره ملی ستندرد قادر به دریافت زمین در میعاد قرارداد نگردد، چگونگی مکلفیت داوطلب برنده در شرطنامه و قرارداد واضح نگردیده است که این موضوع ممکن در آینده به یک مسئله حقوقی پیچیده بین اداره ملی ستندرد و کمپنی TCRC مبدل گردد.

قابل ذکر است، که الی اکنون در قسمت تدارک زمین از جانب اداره ملی ستندرد حتی کار های ابتدایی و مقدماتی صورت نگرفته است.

PAJHWOK  
Afghan News

## سفارش

۱- اداره ملی ستندرد، اداره تدارکات ملی و سایر ادارات ذیدخل منبهد در ترتیب شرطنامه موارد حقوقی، قانونی، مشکلات و معضله های احتمالی بعدی را در نظر داشته باشند.

۲- اداره ملی ستندرد با کسب هدایت از مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان جهت حل مشکلات لابراتوارها در تدارک زمین به اندازه مناسب اقدامات قانونی را انجام دهد.

### مشاهده (14): عدم ارائه اسناد استخدام قوای بشری

معیار: در ماده دهم تسجیل یافته در بخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه برای استخدام قوای بشری لابراتوار، داوطلب برنده مکلف گردیده اشخاص واجد شرایط را در رشته های مربوطه تست مواد نفتی و گاز مایع که دارای مهارت خاص باشند استخدام نماید.

## یافته

به اساس معلومات ارائه شده از جانب ریاست مطابقت و ارزیابی اداره ملی ستندرد کمپنی TCRC به تعداد ( ۶ ) تن کارمندان تخنیکی خویش که اکثریت آنها تبعه کشور پاکستان بوده را جهت تایید به اداره ملی ستندرد معرفی نموده، ولی نسبت عدم ارائه اسناد تحصیلی، سابقه کاری تایید شده از طرف وزارت های خارجه کشورهای مربوطه و جواز کار وزارت کار و امور اجتماعی از طرف اداره ملی ستندرد به شکل مشروط مورد تایید قرار گرفته است. کارمندان معرفی شده هیچ یک آنها از کارمندان کمپنی اصلی مادر درهند نمی باشد.

قابل تذکر است کمپنی TCRC نظر به اظهارنامه خودی که به ریاست مالیه دهندگان متوسط ارائه داشته در طی سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ صرف دو نفر کارمند اداری داشته و کارمندان تخنیکی آن صفر میباشد.

## سفارش

اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی ظرفیت منابع بشری کمپنی ها و شرکت های داوطلب را حین ارزیابی ها تحت دقت بیشتر قرار داده تا با کمپنی های واجد شرایط و دارای ظرفیت کاری بلند قرارداد صورت گیرد. و ظرفیت کارمندان فعلی کمپنی TCRC نیز مورد ارزیابی قرار گیرد.

**مشاهده (15): عدم تطبیق هدایت شماره ( ۱۶۳۰ ) مقام عالی ریاست جمهوری توسط اداره تدارکات ملی معیار: هدایت شماره (۱۶30) مورخ ۹۸/۸/۲۵ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان در مورد شرکت TCRC چنین مشعر است:**

"پخانسوری صاحب: تشکر از گزارش سفارت و اتشه تجارتي، به کمپنی اجازه داده نشود و اگر ایجاد مشکل نمایند به خرنوالی معرفی شود، انسا از اقدامات خویش گزارش بدهد."

PAJHWOK  
Afghan News

## یافته

در مورد عمیل و تطبیق هدایت متذکره مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان از جانب اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد هیچ گونه اجراءات قانونی صورت نگرفته است. اداره تدارکات ملی در جواب پرسش نامه هیئت تحریر داشته اندکه به تعداد (۱۶) اوراق به مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان ارائه شد. کاپی اسناد متذکره در اختیار هیئت قرار داده نشده است.

## سفارش

از طرف نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

**مشاهده (16): تعدیل درقیمت تست آزمایشات مواد نفتی و گاز مایع**

معیار: درماده پانزدهم تسجیل یافته در بخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه قیمت تست آزمایشات کیفی مواد نفتی مطابق قرارداد قبلی که با کمپنی جیو کیم عقد گردیده بود درج میباشد که طی جدول ذیل ارقام انعکاس گردیده است.

## یافته

افزایش در قیمت تست مواد نفتی از ۲۵ فیصد الی ۱۵۰ فیصد به اساس تعدیل شماره (۴) اول اگست ۲۰۱۸ صورت گرفته، در مورد علت تعدیل افزایش قیمت تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع هیچ گونه مدارک قانونی موجود نبوده، به ملاحظه اسناد و سوابق قرارداد یگانه علت افزایش قیمت آزمایشات، فراهم نمودن کسب بیشتر عواید به داوطلب برنده بوده میتواند و اثرات منفی آن بالای افراد جامعه به طور غیر مستقیم و بالای مصرف کنندگان مواد نفتی و گاز مایع اثرات مستقیم به جا گذاشته و زمینه سازی برای خروج بیشتر اسعار از کشور گردید است.

علت تعدیل افزایش در قیمت آزمایشات در برابر پرسش هیئت از جانب اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی جواب قناعت بخش ارائه نشده است.

جدول افزایش قیمت تست مواد نفتی مندرج شرطنامه و تعدیل شرطنامه

| شماره | نوعیت مواد نفتی | قیمت تست فی تن به دالر مطابق شرطنامه | قیمت تست فی تن به دالر بعد از تعدیل | مقدار افزایش در قیمت تست فی تن | فیصدی افزایش قیمت |
|-------|-----------------|--------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------|-------------------|
| ۱     | Diesel test     | ۵ دالر                               | ۷ دالر                              | ۲ دالر                         | ۴۰٪               |
| ۲     | Petrol gasoline | ۵ دالر                               | ۷ دالر                              | ۲ دالر                         | ۴۰٪               |
| ۳     | Crude oil       | ۲ دالر                               | ۵ دالر                              | ۳ دالر                         | ٪۱۵۰              |
| ۴     | Co2             | ۲ دالر                               | ۵ دالر                              | ۳ دالر                         | ۱۵۰٪              |
| ۵     | Aviation fuel   | ۶ دالر                               | ۸ دالر                              | ۲ دالر                         | ۳۳٪               |
| ۶     | Motor oil       | ۴ دالر                               | ۶ دالر                              | ۲ دالر                         | ۵۰٪               |
| ۷     | LPG             | ۴ دالر                               | ۵ دالر                              | ۱ دالر                         | ۲۵٪               |

## سفارش

علت افزایش قیمت ها از جانب نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری می باشد.

مشاهده (17): کاهش در قسمت اخذ سمپل یا نمونه گیری جهت تست

معیار: در ماده ششم تسجیل یافته در بخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه " نسبت به قرارداد گذشته در قرارداد جدید اخذ سمپل یا نمونه گیری از محموله های واگون کاهش قابل ملاحظه به وجود آمده است."

## یافته

از اثر کاهش در اخذ نمونه ویا سمپل جهت تست و آزمایشات کیفی باعث کم سازی کار فزیکي و کاهش مصرف برای داوطلب برنده گردیده و ازجانب زمینه انتقال مواد نفتی و گاز مایع بدون کیفیت به داخل کشور و بازار های داخلی میسر گردیده است. جدول مقایسوی اخذ سمپل گیری وانگون های مواد نفتی جهت تست مطابق قرارداد قبلی و جدید

| شماره | تعداد واگون های وارد شده مواد نفتی درج قرارداد قبلی | تعداد | تعداد واگون های وارد شده مواد نفتی درج قرارداد جدید | تعداد | کاهش در اخذ نمونه |
|-------|---|-------|---|-------|-------------------|
| ۱     | از ۱ یا ۲ واگون ۱ نمونه                             | ۱     | از ۱ الی ۳ واگون ۱ نمونه                            | ۱     | ۱                 |
| ۲     | از ۳ الی ۵ واگون ۲ نمونه                            | ۲     | از ۴ الی ۷ واگون ۲ نمونه                            | ۲     | ۱                 |
| ۳     | از ۶ الی ۷ واگون ۳ نمونه                            | ۳     | از ۸ الی ۱۰ واگون ۳ نمونه                           | ۳     | ۱                 |
| ۴     | از ۹ الی ۱۰ واگون ۴ نمونه                           | ۴     | ۰   | ۴     | ۱                 |
| ۵     | از ۱۱ و بیشتر از آن از هر سه واگون یک نمونه         | ۱     | از ۱۱ و بیشتر آن از هر چهار واگون ۱ نمونه           | ۱     | ۰                 |

## سفارش

اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی در آینده منافع ملی را در اولویت قرارداده واز همچو اجراءات جدأ جلوگیری نمایند.

## مشاهده (18): عدم وضاحت در قسمت اخذ آزمایشات

معیار: در ماده ششم تسجیل یافته در بخش (Part 2- Employers Requirement) شرط نامه "تعداد اخذ نمونه وسمپل مواد نفتی و گاز مایع جهت تست و آزمایش کیفی مواد نفتی و گاز مایع تعیین گردیده ، همچنان در ماده پانزدهم تسجیل یافته در بخش (Part 2- Employers Requirement) شرطنامه قیمت تست و آزمایش کیفی مواد نفتی و گاز مایع تعیین گردیده است." اخذ قیمت انجام آزمایشات در قرارداد قبلی که با کمپنی جیو کیم عقد شده بود چنین صراحت دارد: به گونه مثال در قسمت اخذ قیمت آزمایشات مواد نفتی و گاز مایع چنین ذکر است: "قیمت انجام آزمایشات لابراتواری (پترول و دیزل) فی تن (۵) دالر آمریکایی برویت اسناد گمرکی محاسبه میگردد." قابل ذکر است که هر تانکر و واگون دارای اسناد جداگانه گمرکی می باشد.

## یافته

در جریان بررسی و بازدید از دفتر و لابراتوار کمپنی TCRC در بندر حیرتان، مشاهده شد که کمپنی قراردادی به عوض اینکه از آن مقدار مواد نفتی محموله هایی که از آن سمپل اخذ گردیده فیس اخذ نماید، از تمام مواد نفتی و گاز مایع پارتی های وارد شده توسط شرکت ها و تجار انفرادی فیس اخذ میدارد که یک نوع اضافه ستانی میباشد. این اضافه ستانی توسط کمپنی جیو کیم که

در قرارداد شان به شکل واضح گردیده برویت اسناد گمرکی محاسبه میگردد. واز جانب تصدی مواد نفتی و گاز مایع و اداره ملی ستندرد به پای قدم جیوکیمم اخذ گردیده که در اثر بررسی های جداگانه ادارات حراست از قانون از کمپنی جیو کیمم قابل باز گشت دانسته شده اما الی اکنون از کمپنی متذکره تحصیل نگردیده است.

قابل تذکر است، مقدار اخذ قیمت آزمایشات که از چه مقدار موا نفتی اخذ گردد، در شرطنامه و قرارداد مشخص نشده از تمام مواد نفتی شامل پارتی وارد شده توسط یک شرکت و تجار انفرادی ویا از آن مقدار مواد نفتی و گاز مایع که در محموله ها موجود بوده از آن ها سмпل و یا نمونه گیری جهت تست اخذ گردیده است.

## سفارش

- ۱- اضافه ستانی صورت گرفته بعد از سنجش دقیق از نزد کمپنی TCRC و کمپنی قبلی جی کیمم قابل تحصیل و انتقال به حساب عواید دولت میباشد.
- ۲- اداره ملی ستندرد منبع در مورد تطبیق نظارت از قرارداد اقدامات جدی انجام دهد.
- ۳- اداره ملی ستندرد، اداره تدارکات ملی و سایر ادارت ذیربط در ترتیب شرط نامه موارد حقوقی را به شکل مشرح و عام فهم درج نمایند تا از ابهام و مشکلات جلوگیری به عمل آید.

## مشاهده (19): استفاده از دستگاه ها و تجهیزات انسا توسط قرار دادی

معیار: مطابق ماده سیزدهم تسجیل یافته در بخش (Part 2- Employers Requirement) " داوطلب برنده در قسمت دستگاه و تجهیزات لابراتواری انستالیشن و کالیبریشن اعمار تعمیرات برای لابراتوار ها مکلف به سرمایه گذاری ( شش ملیون ) دالر آمریکایی گردیده و اداره ملی ستندرد نیز مکلف گردید تا به ارزش ۶ ملیون دالر آمریکایی تجهیزات و دستگاه های لابراتواری را در اختیار داوطلب برنده قرار دهد."

PAJHWOK  
Afghan News

## یافته

در جریان بررسی و بازدید از دفتر و لابراتوار کمپنی TCRC در بندر حیرتان مشاهده گردید که جهت تست و آزمایشات کیفی مواد نفتی و گاز مایع کاملاً از دستگاه ها و تجهیزات لابراتواری که از طرف اداره ملی ستندرد برای شان واگذار گردید استفاده صورت میگیرد ولی با آنهم از عواید تست مواد نفتی و گاز مایع ۷۲,۵ فیصد به حساب کمپنی TCRC ۲۷,۵ فیصد به حساب اداره ملی ستندرد - دولت انتقال میگردد.

نسبت عدم استفاده از دستگاه و تجهیزات جدید تغییرات و بهبود قابل ملاحظه در کیفیت مواد نفتی و گاز مایع بمیان نیامده که نسبت عدم توجه اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد و نهاد های که در ترتیب شرط نامه سهم داشته خلای حقوقی به میان آمده است. قابل یادآوری است که در لابراتوار بندر حیرتان یک تعداد اجناس و سامان آلات در داخل کارتن ها و بارنامه های آنها مربوط به کمپنی TCRC موجود بوده ولی از آن استفاده صورت نمی گرفت.

از تاریخ ۱۳۹۹/۲/۱۷ الی ۱۳۹۹/۸/۱۰ نظر به معلومات لابراتوار متذکره مبلغ (1372048) دالر آمریکایی عواید توسط دستگاه های دولتی، کمپنی TCR کسب نموده بود.

## سفارش

از آنجائیکه عواید کسب شده مطابق به شرطنامه نبوده از جانب کمپنی تی سی آر سی با استفاده صد درصدی دستگاه ها تجهیزات لابراتواری اداره ملی ستندرد صورت گرفته است، در مورد هر آنچه مقام عالی ریاست جمهوری هدایت صادر فرمایند واجب التعمیل است.

### مشاهده (20): هدایت شماره (۲۰۱۷) مقام عالی ریاست جمهوری

معیار: مطابق هدایت شماره (۲۰۱۷) مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۷ مقام عالی ریاست جمهوری و مکتوب شماره ۶۲۸۱ مورخ ۱۳۹۸/۶/۳ ریاست تعهدات، هدایات، اوامر، احکام و فرامین ریاست عمومی اداره امور این هیئت موظف گردید تا موضوعات آتی را بررسی نمایند.

۱- چگونگی اجراءات کمپنی TCRC در قسمت کنترل کیفیت و قیمت گذاری لابراتوار مواد نفتی.

۲- چگونگی ظرفیت های زیربنایی و تخنیکی و منابع بشری توسط کمپنی TCRC.

۳- چگونگی اجراءات اداره ملی ستندرد در قسمت نظارت از تطبیق قرارداد کمپنی TCRC.

## یافته

۱- الف: در جریان بررسی که از بندر حیرتان صورت گرفت قرار اظهار کارمندان اداره ملی ستندرد بندر حیرتان و کارمندان لابراتوار تست مواد نفتی و گازمایع و کمپنی TCRC، از مدت تقریباً سه ماه بدینسو مواد نفتی از طریق بندر حیرتان وارد نمیگردد، همچنان در هنگام اقامت هیئت اداره عالی تفتیش در بندر حیرتان، مواد نفتی از طریق بندر وارد نمیگردید تا در مورد چگونگی فعالیت کمپنی TCRC بررسی صورت میگیرد.

نظر به معلومات ارائه شده توسط کمپنی TCRC، کمپنی به کدام تست منفی مواد نفتی و گاز مایع مواجه نگردیده، علت آن را تیل باکیفیت کشور ازبکستان وانمود ساخته اند. همچنین آمریت بندر حیرتان - اداره ملی ستندرد نیز در زمان کارکرد به کدام مورد تست منفی مواد نفتی در بندر حیرتان مواجه نگردیده است.

ب: حین مشاهده و بازدید از لابراتوار کمپنی TCRC در بندر حیرتان، کمپنی یک باب تعمیرنسبتاً مناسب را جهت انجام فعالیت لابراتواری و دفتر کاری به کرایه گرفته و در تهکوی آن برای لابراتوار ها میز های کاری و الماری ساخت و ساز نموده یک تعداد اجناس و سامان آلات در داخل کارتن های کاغذی و بارجامه آن موجود بوده، اما به هیئت اجاره بازدید و مشاهده آن را بدلیل اینکه از طرف هیئت کمپنی و اداره انسا رسماً تشریح نگردیده داده نشد تا جنسیت آن ها مشاهده، پاسپورت نصب بر بدنه های آن ملاحظه و از طریق سایت های انترنتی در قسمت مودل، نوعیت، قیمت و تاریخ تولید که در شرطنامه سال ۲۰۱۷ ذکر گردیده با تست تجهیزات مندرج شرطنامه معلومات کسب معلومات میگردید و در گزارش انعکاس می یافت.

۲- در قسمت ظرفیت های منابع بشری کمپنی باید متذکر شد، نظر به معلومات ریاست مطابقت و ارزیابی اداره ملی ستندرد کمپنی TCRC اسناد تعداد چهار تن تکنیشن را برای لابراتوار حیرتان معرفی نموده اند، اما اسناد تحصیلی از طریق وزارت خارجه کشورهای مربوطه و وزارت خارجه کشور ما طی مراحل نگردیده، جواز کار از وزارت کار و امور اجتماعی و قرارداد های سابقه کاری شان را ارائه نمودند و از جانب اداره انسا به شکل مشروط جهت پیش برد امور لابراتوار بندر حیرتان تایید گردیده است.

۳- با آنکه در قسمت نظارت از کارکرد کمپنی TCRC چندین مرتبه آمریت بندر حیرتان- اداره ملی ستندرد اجازه نظارت از کارکرد فعالیت های لابراتواری بندر حیرتان را از مقامات اداره ملی ستندرد تقاضا نموده اند اما نسبت نبود طرزالعمل برای آن نمایندگی اجازه نظارت از جانب اداره ملی ستندرد نظارت داده نشده است. قابل یادآوری است که در زمانیکه هیئت به ولایات سفر داشت صرف لابراتوار بندر حیرتان ولایت بلخ به کمپنی TCRC واگذار گردیده بود و در سایر بنادر فعالیت لابراتواری از جانب اداره ملی ستندرد به پیش برده میشد.

## سفارش

- ۱- اداره ملی ستندرد در آینده از کارکرد نهاد قراردادی نظارت جدی و مداوم انجام دهد و از سهل انگاری در اجراءات رسمی جداً خودداری نماید.
- ۲- اداره ملی ستندرد در آینده به هیچ وجه قبل از تکمیل اسناد تحصیلی تایید شده، سابقه کاری مشابه و یا موجودیت قراردادهای، جواز کاری و سایر اسنادی مطابق شرط نامه ارائه شده باشد از تایید افراد به شکل مشروط جداً خودداری نماید.

## مشاهده (21): نظر هیئت ارزیابی انسادمورد کمپنی SGS

معیار: کمپنی SGS یک کمپنی سویسی میباشد واز سال ۱۹۱۹ در قسمت مواد نفتی و مشتقات آن فعالیت دارد، درمکتوب یا Comfort Letter ۱۰ اگست ۲۰۱۸ خویش تحریر داشته که نمایندگی افغانستان خویش را در تمام بخش های مهم به شمول بخش مالی حمایت می نماید. مکتوب فوق الذکر به امضای دو نفر معاونین SGS صادر گردیده است.

## یافته

هیئت ارزیابی اداره ملی ستندرد در گزارش ارزیابی خویش تحریر نموده اند: کمپنی داوطلب شرکت تابع (SGS Group Management SA) می باشد که جزییات اهلیت تجارب و حجم معاملات سالانه آن ضمیمه آفر داوطلب ارائه گردیده مربوط کمپنی اصلی کشور سویس میباشد، شرکت تابع در افغانستان دارای تجربه و سرمایه لازم برای اجرای این پروژه نمی باشد. مطابق نامه ای که از جانب کمپنی اصلی ارائه گردیده، چنین استنباط میگردد که ایشان کمپنی تابع خویش را در افغانستان از لحاظ تخنیکی حمایت نمی نمایند و اضافه گردیده که کمپنی اصلی دارای ظرفیت تخنیکی بلند بوده، در سال ۱۹۱۹ در کشور سویس ایجاد گردیده و پروژه های مشابه را در کشور های مختلف بشمول امارات، اسپانیا، سویس، وینزویلا، استرالیا، عربستان سعودی و دیگر کشور های عربی و آفریقایی انجام داده و حجم معاملات خویش را در جریان پنج سال اخیر اضافه از ۶ میلیارد دالر آمریکایی نشان داده است. با آنکه کمپنی SGS درمکتوب متذکره حمایت خویش از تمام بخش های مهم اظهار داشته هیئت ارزیابی اداره ملی ستندرد و کارمندان بخش مربوطه اداره تدارکات ملی موضوع را به شکل سطحی نگریسته با برخورد غیر مسئولانه شرکت متذکره که به مراتب از کمپنی TCRC دارای ظرفیت بلند میباشد را واجد شرایط ندانسته و در مورد اظهار نظر هیئت ارزیابی اداره ملی ستندرد غیر مستند می باشد. در جریان بررسی این هیئت سند که نشان دهد کمپنی اصلی SGS از نمایندگی خویش در افغانستان حمایت تخنیکی نمی کند، به ملاحظه نرسید و در اسناد موجود نمیباشد.

## سفارش

در آینده اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی در ارزیابی اسناد دواطلبان واقعیت های موجود منافع ملی و تجارب عملی را در نظر داشته ارزیابی خویش را بطور دقیق و بی طرفانه انجام دهند، موضوع از جانب مقامات عدلی و قضایی قابل پیگیری دانسته میشود.

### مشاهده (22): فیصله شماره (۳۵۲۱) مورخ ۱۳۹۸/۷/۸ کمیسیون تدارکات ملی

معیار: فیصله شماره (۳۵۲۱) مورخ ۱۳۹۸/۷/۸ کمیسیون تدارکات ملی در مورد پروژه تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع چنین صراحت دارد "پروسه قرارداد با یکی از کمپنی های بین المللی و ظرفیت سازی اداره تنظیم نفت گاز برای مدت ۱۸ ماه هدایت داده شد."

## یافته

در جریان بازرسی و ملاحظه مقاوله نامه قرارداد که بین اداره ملی ستندرد و کمپنی TCRC عقد گردیده مدت قرارداد با کمپنی خلاف فیصله متذکره مدت پنج سال درج و قرارداد عقد گردیده است.

اداره ملی ستندرد در رابطه به علت ازدیاد مدت قرارداد در برابر استعمال هیئت تحریر نموده اند قرارداد پروژه تثبیت کیفیت مواد نفتی از طرف اداره محترم تدارکات ملی ترتیب گردیده است و این اداره آن را عقد نموده اند در مورد مدت قرارداد اداره انسا نقش ندارد.

اداره تدارکات ملی مدت قرارداد را از صلاحیت اداره انسا میداند و مدت ۱۸ ماه را به تعبیر خود شان ظرفیت سازی اداره تنظیم نفت و گاز وانمود ساخته اند.

## سفارش

۱- اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی فیصله های کمیسیون ملی تدارکات در طی مراحل قرارداد ها را جداً رعایت نمایند و از اجراءات خلاف فیصله مقامات صالحه خودداری نمایند. موضوع قابل پیگیری می باشد.

۲- اداراتی که در قسمت ظرفیت سازی اداره تنظیم نفت و گاز سهل انگاری نموده اند نیز قابل پیگرد قانونی می باشد.

### مشاهده (23): عدم تطبیق مصوبه شماره (۱۵) شورای وزیران

معیار: شورای محترم وزیران طی مصوبه شماره (۱۵) مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۳۰ چنین فیصله به عمل آورده است:

"گزارش اداره ملی ستندرد (انسا) پیرامون تحقق بند ۱۰ مصوبه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۰ شورای وزیران در مورد تست و کنترل کیفیت مواد نفتی و گاز مایع در بنادر کشور در پرنسیب تائید است."

بعد از سرمایه گذاری لازم، خرید و نصب تجهیزات و ایجاد محیط معیاری برای لابراتوار ها توسط شرکت TCRC در بنادر کشور، مسئولیت خدمات بندری در رابطه به کنترل کیفیت مواد نفتی و گاز مایع را به شرکت TCRC واگذار نمایید.

## یافته



در جریان بازدید از لابراتوار بندر حیرتان کمپنی TCRC به مشاهده رسید که یک تعداد اجناس و سامان آلات در داخل کارتن های کاغذی و بارنامه های آن موجود بوده، خلاف مصوبه فوق دستگاه ها و تجهیزات جدید نصب نگردیده و محیط کاری با دستگاه های جدید آماده نشده است و صد در صد از دستگاه های دولتی که از لابراتوار اداره انسا تسلیم کمپنی گردیده بود استفاده صورت میگیرد.

لابراتوار، خلاف مصوبه متذکره مدت ۴ ماه و ۲۰ روز قبل از خروج تجهیزات خریداری شده کمپنی TCRC از گمرک به کمپنی تسلیم گردیده است.

### سفارش

۱- اداره ملی ستندرد در تطبیق مصوبات شورای وزیران اقدامات عملی را انجام داده و از اجراءات خلاف آن جداً خودداری صورت به عمل آورند.

۲- عدم تطبیق مصوبه شورای وزیران از جانب ادارات عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

### مشاهده (24): عدم انجام تحلیل اقتصادی، مالی، تخنیکی، حقوقی و نوع فیس

معیار: شورای عالی اقتصادی در جلسه شماره ۲۱ سال ۱۳۹۶ مورخ ۲۵ جدی تحت ریاست جلالتماب رئیس جمهور اسلامی افغانستان چنین فیصله به عمل آورده است:

"اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد جهت کنترل کیفیت اقلام وارداتی قرارداد جدید را با در نظر داشت تحلیل اقتصادی، مالی، تخنیکی، حقوقی، نوع فیس و مسئولیت چگونگی عقد قرارداد با یک و یا چندین شرکت و عدم تضاد منافع ترتیب به شورای عالی اقتصادی ارائه نمایند."

### یافته

از جانب اداره ملی ستندرد و اداره تدارکات ملی در قسمت تحقق فیصله فوق شورای عالی اقتصادی که در آن با در نظر داشت انجام تحلیل اقتصادی، مالی، تخنیکی، حقوقی و نوع فیس به طور صریح و واضح هدایت داده شده اجراءات لازم صورت نگرفته است. در قرارداد و شرطنامه خلاهای حقوقی، اقتصادی و تخنیکی موجود بوده در حدود ۶ میلیون دالر تجهیزات ماشین آلات و دستگاه های تست کیفی مواد نفتی بدون هیچ نوع بازدهی و کسب منفعت مالی به اداره ملی ستندرد که در صورت دوام قرارداد از اثر استفاده ارزش آن به صفر تقرب خواهد نمود. افزایش در قیمت تست و آزمایشات مواد نفتی و گاز مایع، کاهش در قسمت اخذ نمونه و سمپل گیری مواد نفتی و گاز مایع و موارد دیگر از نواقص در قرارداد و ترتیب شرط نامه میباشد که در آن منافع داوطلب برنده نسبت به دولت ارجحیت داده شده است.

### سفارش

۱- ادارات ملی ستندرد، اداره تدارکات ملی و ادارات که در ترتیب شرط نامه سهیم بودند، با در نظر داشت اقتصادی و چگونگی استهلاک تجهیزات دولتی را در نظر داشته و عواید دولت را با در نظر داشت سهم سرمایه آن به صورت مناسب تعیین نمایند.

همچنین در مورد چگونگی استهلاک و سهم استفاده از دستگاه های دولتی توسط یک هیئت دارای مهارت تکنیکی و فهم اقتصادی و سهم دولت از بابت استفاده از دستگاه سنجش در شرط نامه درج میگردید، بر علاوه قیمت های تمام شد فی تست آزمایشات سنجش و با در نظر داشت مفاد عادلانه برای کمپنی در شرطنامه و حداکثر آن تعیین و درج میگردید.

۲- مورد عدم تحقق فیصله شورای عالی اقتصادی قابل پیگیری ادارات عدلی و قضایی می باشد.

### مشاهده (25): عدم تعلیق قرارداد به اساس فیصله کمیسیون عدلی و قضایی ولسی جرگه

معیار: فقره سوم ماده هشتم قانون تنظیم روابط سلوکی مقامات قوه ثلاثه دولت ج. 1.1. چنین مشعر است "دفتر وزیر دولت در امور پارلمانی مکلف است تمام مطالبات تحریری هیئت اداری و کمیسیون های مجلسین شورای ملی را ثبت، کاپی آنها را نزد خود حفظ و اصل آن را به مقامات مربوطه ارسال نموده و از تطبیق آنها مطابق احکام قانون مراقبت نمایند."

#### یافته

کمیسیون امور عدلی و قضایی، اصلاحات اداری و مبارزه با فساد اداری ولسی جرگه در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۴ خویش چنین فیصله نموده "الی تکمیل بررسی هیئت، اجرایی شدن قرارداد اداره ملی ستندرد با شرکت TCRC به تعلیق در آورده شود و اداره ملی نورم ستندرد کما فی سابق به تثبیت کیفیت مواد نفتی الی نهایی شدن بررسی هیئت ادامه دهند."

با آنکه بررسی هیئت کمیسیون محترم عدلی و قضایی ولسی جرگه به پایان نرسیده و گزارش کار آنها به اداره ملی ستندرد ارسال نگردیده، اداره ملی ستندرد لابراتوار بندر حیرتان را به تاریخ ۱۳۹۹/۲/۱۶ جهت اجرای خدمات تست مواد کیفی مواد نفتی و گاز مایع به کمپنی TCRC تسلیم نموده و به فیصله کمیسیون محترم توجه صورت نگرفته است.

با وجودی که نواقص و تخطی های قانونی موجود در شرطنامه و قرارداد در پروسه طی مراحل تدارکاتی ذریعه استعلامیه های متعدد به آگاهی مقامات و مسئولین شعبات مربوطه اداره ملی ستندرد رسانیده شد، اما درین او آخر بنادر تورغندی، اسلام، قلعه، هرات، میل ۷۸ و بندر زرنج ولایت نیمروز نیز به کمپنی TCRC یکی پی دیگر تسلیم گردیده است.

#### سفارش

- 1- اداره ملی ستندرد فیصله های قانونی شورای ملی را جداً در نظر داشته و مطابق آن اجراءات نماید و یا هم به قناعت کمیسیون پرداخته بعد از قناعت آن ها اجراءات قانونی را مرعی دارند.
- 2- وزارت دولت در امور پارلمانی به مطالبات هیئت اداری کمیسیون های مجلسین شورای ملی توجه نموده از تطبیق آنها مطابق احکام قانون مراقبت نمایند.

### مشاهده (26): برنده شدن به اساس پرداخت سهم اضافه از عواید به دولت

معیار: در ماده (ITB 35.4) و ماده (ITB 39.1) بخش (E, Evaluation and Comparison of Bids) شرط نامه نسبت به سایر موارد در پروسه تست کیفی مواد نفتی، قایل شدن سهم اضافه از عواید تست آزمایشات مواد نفتی به دولت ارجحیت داده شده است.

## یافته

از آنجائیکه که هدف عمده احداث پروژه متذکره جلوگیری از ورود مواد نفتی و گاز مایع فاقد کیفیت می باشد، اما نسبت به موضوعات تخنیکی تجربه های مشابه، ظرفیت بلند منابع بشری و دست آورد های قبلی داوطلب برنده، به واگذاری بیشتر سهم از اواید کسب شده به دولت توجه صورت گرفته است، در حالی که نیاز بود تا در کنار آن در قدم اول موضوعات تخنیکی و ظرفیت های داوطلب برنده مورد توجه قرار میگرفت تا در کیفیت کاری پروسه تست و آزمایشات تغییرات کلی و اساسی به میان می آمد.

## سفارش

اداره ملی ستندرد، اداره تدارکات ملی و سایر اداراتی که در ترتیب شرط نامه سهم اند حین ترتیب شرطنامه در قدم نخست، تامین اهداف اساسی پروژه را در اولویت قرارداده و موضوعات چون چگونگی سهم دولت در قدم های بعدی شامل گردد. و همچنان موضوع ارتقا ظرفیت کارمندان اداره انسا نیز از اولویت های باشد تا در همچو موارد در شرطنامه در آن تذکر بعمل آید.

### مشاهده (27): عدم رعایت شفافیت طی مراحل قرار داد

معیار: مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان طی هدایت ۶۱۰ AOP-EPD مورخ ۱۳۹۷/۷/۹ چنین ارشاد فرموده اند: "اداره امور به صورت عاجل جلسه را با مسئولین اداره نورم و ستندرد دایر نمایند، برای شان اخطار بدهد که مسئولین سبکدوش خواهند شد اگر به سرعت و شفافیت امور را انجام ندهند. و نتیجه با اداره تدارکات شریک سازند."

## یافته

طوریکه در گزارش هذا نواقص، کاستیها و عدم شفافیت در طی مراحل قرارداد کیفی تست مواد نفتی و گاز مایع در بنادر کشور انعکاس گردیده، از آن بر می آید که هدایت مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان در قسمت تامین شفافیت رعایت نگردیده است.

PAJHWOK  
Afghan News

## سفارش

موضوع از جانب نهاد های عدلی و قضایی قابل پیگیری میباشد.

### مشاهده (28): عدم همکاری اداره تدارکات ملی

معیار: دفتر مشاوریت ارشد مقام عالی ریاست جمهوری در امور حقوقی طی ایمیل مورخ ۱۳۹۹ ۵/۶ به منظور تحقیق هدایت ۱۷۰۱ مورخ ۱۳۹۹/۵/۴ مقام عالی ریاست جمهوری، تقاضای اسناد قرارداد پروژه تست مواد نفتی و گاز مایع در بنادر کشور را جهت بازرسی از اداره تدارکات ملی نموده است، همچنین به اداره ملی ستندرد نیز درمورد ایمیل گردید است.

## یافته

دفتر مشاور ارشد مقام عالی ریاست جمهوری در مکتوب شماره ۴۰۸ مورخ ۱۳۹۹/۶/۴ عنوان اداره تدارکات ملی که کاپی های آن به ریاست محترم تعقیب تعهدات، هدایات، اوامر، احکام و فرامین ریاست عمومی اداره امور و اداره ملی ستندرد صادر گردیده از عدم همکاری و ارائه اسناد جهت بازرسی و ارزیابی از جانب اداره تدارکات ملی به آن مقام معلومات داده که موضوع سوال برانگیز میباشد. مکتوب فوق الذکر که عدم همکاری اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد را در برابر هدایت مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان نشان میدهد.

## سفارش

- ۱- اداره تدارکات ملی و اداره ملی ستندرد در آینده در تطبیق اوامر، احکام و هدایات مقام عالی ریاست جمهوری بصورت جدی به منصفه اجرا قرار دهد.
- ۲- عدم همکاری ادارات متذکره قابل پیگیری و پرسش می باشد.

## خلاصه کاستی ها در نحوه عقد قرارداد با شرکت تی سی آر سی

- ۱- در شرط نامه و قرارداد، نسبت به منافع دولت و مردم افغانستان منافع نهاد قراردادی زیادتر تسجیل گردیده است.
- ۲- در شرط نامه موارد جزایی، جرایم نقدی و جبران خساره که ناشی از عدم توانمندی نهاد قراردادی به وجود آید درج نگردیده است.
- ۳- در قیمت تست و آزمایشات مواد نفتی و گاز مایع نسبت به قرارداد قبلی و شرط نامه افزایش چشمگیر به وجود آمده است.
- ۴- حداقل پرداخت فیصدی از عواید که از بابت تست مواد نفتی و گاز مایع توسط نهاد قراردادی کسب میگردد بادر نظر داشت سرمایه گذاری و مصارف مفاد قانونی کمپنی تعیین نگردیده است.
- ۵- توانمندی مالی برای داوطلبان در مغایرت به طرز العمل تدارکات درج شرط نامه شده که محدود سازی را نشان میدهد.
- ۶- در شرط نامه مشخص نگردیده که لابراتوار ها قبل از سرمایه گذاری به داوطلب برنده انتقال گردد و یا بعد از سرمایه گذاری از طرف داوطلب برنده.
- ۷- در قرارداد و شرط نامه مشخص نگردیده در صورتی که قراردادی سرمایه گذاری ننموده باشد و توسط دستگاه ها و تجهیزات اداره ملی ستندرد امور تست و آزمایشات مواد نفتی را انجام دهد چه مقدار عواید به دولت نسبت به حالت سرمایه گذار انتقال شود.
- ۸- در شرط نامه و قرارداد مشخص نشده که در ختم قرارداد دستگاه ها و تجهیزاتی که به اداره ملی ستندرد و گذار میگردد دارای چه ارزش واقعی میباشد.
- ۹- در قرارداد و شرط نامه معلوم نگردیده و قید نشده در مقابل استفاده از دستگاه ها و تجهیزات اداره ملی ستندرد که ارزش آن شش میلیون دالر در شرطنامه ذکر گردیده، بمنظور جبران خساره و استهلاک آن چه مبلغ به اداره ملی ستندرد واگذار گردد و دستگاه های متذکره در ختم قرارداد به کدام حالت و دارای چه ارزش باشد.
- ۱۰- قرارداد مطابق تعلیمات نامه محاسبه نقدی جهت ویزه به مدیریت عمومی کنترل وزارت مالیه ارسال نگردیده است.

۱۱- مطابق بند (PC5.1) شرط نامه قرارداد، شرطنامه کاملاً به یکی از لسان های ملی کشور از جانب کمپنی برنده ترجمه گردد که ترجمه نشده است.

۱۲- فایل های اسناد مربوط به قرارداد پروژه احداث لابراتوارهای تست کیفی مواد نفتی که از جانب آمریت تدارکات اداره ملی ستندرد جهت بررسی و تفتیش در اختیار هیئت گذاشته شده است غیر مرتب، بدون مهر و نشانی گذاری، بدون شماره گذاری صفحات و اکثر اسناد تکمیل نبوده، یک تعداد اوراق شرط نامه و قرارداد و مکاتیب فاقد امضاء بوده از جمله میتوان گفت که تعدیلات قبل از آفرگشایی بدون مهر و امضاء به شکل کاپی بدسترس هیئت قرارداد شده و همچنان گزارش ارزیابی هیئت ارزیابی به گونه تکمیل به هیئت ارائه نشده و قرار اظهار شعبات مربوطه در اداره موجود نمی باشد.

#### خلاصه پیشنهادات

۱- پرداخت امتیاز مناسب برای پرسونل تخنیکی اداره ملی ستندرد و یا سایر اداراتی که مسئولیت تست مواد نفتی در بنادر به آنها سپرده میشود و در لابراتوار های تست مواد نفتی و گاز مایع در مرکز بنادر کشوریافای وظیفه مینمایند ضروری بوده تا مایحتاج زندگی شان را به وجه احسن تکافو نماید. این موضوع از طریق ترتیب و تدوین یک مقرر و یا طرز العمل ممکن میباشد.

۲- وضع جرایم سنگین و بازدارنده از طریق ترتیب و تدوین یک مقرر و یا طرز العمل بالای آن تعداد وارد کنندگان مواد بی کیفیت تا از اثر آن نتوانند مواد نفتی بدون کیفیت و خلاف ستندرد را وارد نمایند و در صورت تکرار توريد مواد نفتی بدون کیفیت و ستندرد لازم، جواز فعالیت آنها با مواد نفتی و گاز مایع وارد شده فاقد کیفیت مصادره گردد.

۳- قایل شدن یک فیصدی معین جرایمی که از وارد کننده گان مواد نفتی گاز مایع قابل تحصیل پنداشته میشود به آن تعداد پرسونل تخنیکی لابراتوار ها که قادر به کشف مواد نفتی فاقد کیفیت گردیده اند. در مورد تعیین فیصدی از جرایم ایجاب می نماید یک مقرر و طرز العمل ترتیب و طی مراحل قانونی گردد.

۴- تست های قیدی از وسایط که مواد نفتی را انتقال میدهد بعد از طی مراحل تست در سرحدات و بنادر کشور در مسیر راه ها مواصلاتی کشور.

۵- تست های قیدی از ذخایر و پمپ استیشن توزیع مواد نفتی در مسیر راه ها و داخل شهر ها علی الخصوص شهر کابل، مراکز ولایات و در صورت تثبیت مواد نفتی بدون کیفیت تطبیق جرایم که در بالا به آن اشاره شد.

۶- عقد پروتوکول و تفاهم نامه با مقامات تجاری مواد نفتی آن تعداد از کشورها که بالای سکتور خصوصی افغانستان مواد نفتی را بفروش میرساند تا از فروش مواد نفتی بدون کیفیت و خلاف ستندرد، بالای سکتور خصوصی افغانستان جدا جلوگیری نمایند و در صورت مشاهده، تعلیق و یا قطع تجارت مواد نفتی با آن کشورها.

۷- در صورتیکه پروسه تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع با کمپنی خصوصی قرارداد صورت گیرد، کمپنی باید دارای ظرفیت کاری بلند بوده؛ با تجربه مشابه که حداقل ده ساله در کشور های مختلف فعالیت نموده باشد و پرسونل تخنیکی آن از جمله کارمندان کمپنی مادر بوده و امور مربوطه را به درستی انجام دهند. قرارداد با در نظر داشت سرمایه گذاری هر دو جانب و تحلیل اقتصادی که منافع ملی در آن به وضاحت در نظر گرفته شده باشد، صورت گیرد. تدوین و ترتیب شرطنامه جامع که تمام ابعاد و نیاز مندی اداره انسا را از لحاظ تست کیفیت و ارتقا ظرفیت کارمندان در نظر گرفته شده باشد. ست یافت.

۸- بمنظور جلوگیری از فساد اداری در پروسه تست مواد نفتی، نمونه گیران از ادارات دارای ظرفیت کاری و اشخاص مجرب در یک کمیته مناسب انتخاب گردد و طی مدت مناسب تعویض گردند.

۹. بخاطر جلوگیری از فساد، شفافیت بیشتر و سرعت در کار تمام بندر های که تست مواد نفتی در آن صورت میگیرد با وسایل مدرن تکنالوژی معلوماتی از قبیل کامره های پیشرفته و سیستم های نصب شده باید با مرکز وصل Integrate باشد.

### نتیجه گیری

در جریان بررسی قرارداد پروژه احداث لابراتوار های تست کیفی مواد نفتی و گاز مایع که بین اداره ملی ستندرد و تحت رهنمایی اداره تدارکات ملی عقد گردیده ، خلاها و نواقص از جمله عدم تطبیق یک تعداد مواد قانون تدارکات ، احکام و طرز العمل تدارکات به وضوح موجود بوده که عدم شفافیت و رعایت قوانین و مقررات نافذ در پروسه طی مراحل تدارکاتی پروژه را نشان می دهد. همچنین در کنار خلاها و نواقص عدم درج موارد حقوقی جزایی، جرایم نقدی که نسبت تعلل و عدم توانمندی داوطلب برنده (قراردادی) به وجود می آید در ترتیب و تدوین شرط نامه نقض آشکارا بوده و ازجانبی به ظرفیت های کاری اداره ملی ستندرد هیچ گونه توجه صورت نگرفته است.

از بابت عقد این چنین قرارداد ها مبالغ هنگفتی اسعار کشور به خارج انتقال میگردد و سد خود کفایی ادارات دولتی و باعث تاثیرات منفی بالای اقتصاد کشور میگردد، این موضوع به ذات خود مشکل افزا بوده چنین قرارداد از نظر هیئت قابل اجرا و عقد پنداشته نمی شود.

جهت شناسایی عاملین چنین تخطی ها و تشخیص اجراءات نادرست، موضوع قابل پیگیری از جانب نهادهای عدلی و قضایی میباشد. با آن هم مقام ممدوح و عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان در مورد هر آنچه لازم دانند واجب التعمیل است.



عبدالعظیم حمید  
آمر گروپ

محمد نسیم خالقی  
عضو

عبدالهارت عظیمی  
عضو